

Sertificēta sugu un biotopu jomas eksperta atzinums
par plānotās nekustamā īpašuma zemes sadales un iespējamās teritorijas apbūves ietekmi
uz Latvijā īpaši aizsargājamām putnu sugām
zemes vienībā ar kadastra apzīmējuma numuru 13000164912, Jūrmala

Eksperts	Gaidis Grandāns
Eksperta sertifikāta Nr., derīguma termiņš, jomas	Sertifikāta Nr. 061 (joma: putni; sertifikāts derīgs līdz 15.02.2029.); Sertifikāta Nr. 087 (jomas: meži un virsāji, zālāji, purvi; sertifikāts derīgs līdz 25.07.2026; joma: sēnes; sertifikāts derīgs līdz 29.08.2029.; joma: ķērpji; sertifikāts derīgs līdz 29.04.2031.)
Atzinumā izvērtētās sugu/biotopu grupas	Putni
Apsekošanas datums	2025. gada 5. jūnijā
Ziņas par laika apstākļiem, apsekošanas ilgumu, platību, metodi	– laika apstākļi – piemēroti teritorijas izvērtēšanai atbilstoši mērķim; – kopējais apsekošanas ilgums: aptuveni 3 stundas; – putnu sugu konstatēšanai izmantotas vizuālās un audiālās metodes, lietojot binokli <i>Carl Zeiss Conquest 10 x 42</i> ; fotoaparātu <i>Canon 7D Mark II</i> ar objektīvu <i>Canon 100 – 400 mm/f:5,6 II</i> . Putnu sugu provocēšanai izmantots pārvietojamais skaļrunis <i>JBL Charge 5</i> ; – teritorijas aizsargājamo putnu fauna novērtēta, paredzot pūču un dzeņu sugu iespējamo sastopamību piemērotos biotopos, atbilstoši šo sugu aizsardzības plānos raksturotajiem piemēroto dzīvotņu parametriem; – izvērtēta informācija par īpaši aizsargājamām sugām Dabas aizsardzības pārvaldes dabas datu pārvaldības sistēmā “Ozols” (skatīts 06.06.2026.; turpmāk tekstā DDPS “Ozols”) 500 m attālumā no paredzētās darbības vietas; – apsekojamās teritorijas robežu noteikšanai dabā un sugu atradņu fiksēšanai izmantota viedierīce ar GPS datu pieslēgumu.
Aizsardzības statuss	Nav
Atzinuma sniegšanas mērķis	Novērtēt iespējamo ietekmi uz Latvijā īpaši aizsargājamām putnu sugām zemes sadales un būvniecības iecerei detālplānojuma teritorijā, zemes vienībā ar kadastra apzīmējuma numuru 13000164912, Jūrmalā, 2,85 ha platībā.

1. Vispārīgs pētāmās un piegulošās teritorijas apraksts

Paredzētās darbības vietas teritorija atrodas Jūrmalas pilsētas rietumu daļā, apdzīvotā apkaimē Asari.

Pēc spēkā esošā Jūrmalas pilsētas teritorijas plānojuma, īpašums ietilpst zonējumā *Savrupmāju apbūves teritorija* (DzS3). Teritorijai ir izstrādājams detālplānojums. Paredzētās darbības vietas

teritorija atrodas Baltijas jūras un Rīgas jūras līča ierobežotas saimnieciskās darbības joslas teritorijā.

Saskaņā ar Valsts meža dienesta meža valsts reģistrā pieejamo informāciju paredzētās darbības vietas teritorijā ir meža zeme. Dominē parastās priedes mežaudzes uz sausām minerālaugsnēm. Mežaudzēs veiktas kopšanas un sanitārās cirtes. Sīkrūmu stāvā dominē parastā melleņu *Vaccinium myrtillus*, kas vietām veido monodominantas audzes. Paredzētās darbības vietas teritorijā esošajās mežaudzēs maz dabiskiem meža biotopiem (Ek u.c. 2002) raksturīgu struktūru – mirušās koksnes dažādās sadalīšanās stadijās. Uz vecākajām, lielu dimensiju priedēm konstatēta dabisku meža biotopu indikatorsuga priežu cietpiepe *Porodaedalea pini*.

Paredzētās darbības vietas teritorijā esošo mežaudžu raksturojums sniegts 1. tabulā.

1. tabula. Paredzētās darbības vietas teritorijā esošo meža nogabalu raksturojums

Zemes vienības kadastra apzīmējuma Nr.	Kvartāls	Nogabals	Mežaudzes formula	Meža augšanas apstākļu tips	Platība (ha)
13000164912	232	1	10P79	Lāns	0,46
13000164912	232	2	10P119	Lāns	0,58
13000164912	232	3		Meža lauce	0,09
13000164912	232	4	10P100	Mētru ārenis	0,77
13000164912	232	5	7P148 3P103	Mētru ārenis	0,17

1. attēls. Paredzētās darbības vietas teritorija zemes vienībā ar kadastra apzīmējuma Nr. 13000164912, Jūrmala

Paredzētās darbības vietas teritorijā esošais reljefs līdzens. Mitruma apstākļi: sausi līdz mēreni mitri. Hidroloģiskais režīms izmainīts.

Paredzētās darbības vietas teritorija tās austrumu daļā robežojas ar Valtera prospektu, ziemeļu daļā robežojas ar Medņu ielu, dienvidu daļā robežojas ar Cīruļu ielu, rietumu daļā robežojas ar privātmāju apbūvi.

2. Konstatētie Eiropas Savienības nozīmes un Latvijā īpaši aizsargājamie biotopi, biotopi ar specifiskām izplatības īpatnībām Latvijā un konstatēto biotopu kvalitāte

Saskaņā ar DDPS “Ozols” pieejamo informāciju, paredzētās darbības vietas teritorijā ir konstatēts ES nozīmes biotops 2180 *Mežainas piejūras kāpas*.

Paredzētās darbības vietas teritorijā 2026. gadā ir sagatavots sertificētas sugu un biotopu jomas ekspertes Egitas Grolles atzinums (jomas: meži un virsāji, vaskulārie augi).

Šajā atzinumā nav vērtēta plānoto darbību ietekme uz ES nozīmes un Latvijā īpaši aizsargājamiem biotopiem.

3. Konstatētās īpaši aizsargājamās putnu sugas un to izplatības īpatnības, kā arī esošie un potenciālie (ja tos iespējams identificēt) apdraudošie faktori apsekotajā teritorijā un to ietekmes vērtējums

Saskaņā ar DDPS “Ozols” pieejamo informāciju paredzētās darbības vietas teritorijā nav konstatētas Latvijā īpaši aizsargājamās (Ministru kabineta 2000. gada 14. novembra noteikumi Nr.396 „*Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu*”) putnu sugas.

Pamatojoties uz “Apodziņa *Glaucidium passerinum*, bikšainā apoga *Aegolius funereus*, meža pūces *Strix aluco*, urālpūces *Strix uralensis*, ausainās pūces *Asio otus* un ūpja *Bubo bubo* aizsardzības plāns” (Avotiņš 2019) ietverto informāciju, paredzētās darbības vietas teritorijā un tās apkārtnē ir definētas īpaši aizsargājamo pūču sugu aizsardzībai prioritāri nozīmīgas teritorijas - tādas mežaudzes, kas atbilst sugas ligzdošanas prasībām un teorētiski ir iespējama šīs sugas sastopamība; teritorijas kuras būtu aizsargājamās prioritāri attiecībā pret citām šīs sugas apdzīvotām teritorijām.

Daļā paredzētās darbības vietas teritorijā ir definēta **bikšainā apoga** aizsardzībai prioritāri nozīmīga teritorija.

Suga ir iekļauta Latvijā īpaši aizsargājamo sugu sarakstā (Ministru kabineta 2000. gada 14. novembra noteikumi Nr. 396 „*Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu*”) un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/147/EK (2009. gada 30. novembris) par savvaļas putnu aizsardzību 1. pielikumā.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2012. gada 18. decembra noteikumiem Nr. 940 „*Noteikumi par mikroliegumu izveidošanas un apsaimniekošanas kārtību, to aizsardzību, kā arī mikroliegumu un to buferzonu noteikšanu*” bikšainā apoga ligzdošanas vietu aizsardzības nodrošināšanai var tikt veidoti mikroliegumi 2 – 10 ha platībā.

Atbilstoši starptautiski atzītajiem Starptautiskās Dabas un dabas resursu aizsardzības savienības (*International Union for Conservation of Nature*, turpmāk tekstā *IUCN*) kritērijiem, sugas apdraudētības pakāpe Latvijā pēc LIFE projekta LIFE FOR SPECIES „*Apdraudētas sugas Latvijā: uzlabotas zināšanas un kapacitāte, informācijas aprīte un izpratne*” novērtēta kā apdraudēta (EN, *Endangered*).

Sugas populācijai konstatēta negatīva ilgtermiņa tendence (1980.–2024. gadu periods) un negatīva īstermiņa tendence (2013.–2024. gadu periods) Latvijā (Latvijas Ornitoloģijas biedrība 2025).

Paredzētās darbības vietā nav konstatēti bikšainā apoga ligzdošanai piemēroti dobumaini koki, īpaši melnās dzilnas *Dryocopus martius* izkaltie dobumi. Tuvākās bikšainā apoga ligzdošanas vietas ir zināmas Ķemeru Nacionālā parka teritorijā, vairāk nekā 10 km attālumā no paredzētās darbības vietas.

Daļā paredzētās darbības vietas teritorijā ir definēta **ūpja** aizsardzībai prioritāri nozīmīga teritorija.

Suga ir iekļauta Latvijā īpaši aizsargājamo sugu sarakstā (Ministru kabineta 2000. gada 14. novembra noteikumi Nr. 396 „*Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu*”) un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/147/EK (2009. gada 30. novembris) par savvaļas putnu aizsardzību 1. pielikumā.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2012. gada 18. decembra noteikumiem Nr. 940 „*Noteikumi par mikroliegumu izveidošanas un apsaimniekošanas kārtību, to aizsardzību, kā arī mikroliegumu un to buferzonu noteikšanu*” ūpja ligzdošanas vietu aizsardzības nodrošināšanai var tikt veidoti mikroliegumi 20 – 40 ha platībā.

Atbilstoši starptautiski atzītajiem IUCN kritērijiem, sugas apdraudētības pakāpe Latvijā pēc LIFE projekta LIFE FOR SPECIES „*Apdraudētas sugas Latvijā: uzlabotas zināšanas un kapacitāte, informācijas aprīte un izpratne*” novērtēta kā kritiski apdraudēta (CR, *Critically Endangered*).

Tuvākā ūpja ligzdošanas vieta ir zināma aptuveni 4 km attālumā, bijušās Slokas papīrfabrikas apkārtnē. Paredzētās darbības vietas teritorijā esošās mežaudzes ir uzskatāmas kā ūpja ligzdošanai nepiemērotas; paredzētās darbības vietas tiešā apkārtnē ir augsts antropogēnas izcelsmes traucējums (autoceļi, apbūve); potenciālā sugas dzīvotne ir izolēta.

Pamatojoties uz “Mazā dzeņa *Dryobates minor*, vidējā dzeņa *Leiopicus medius*, baltmugurdzeņa *Dendrocopos leucotos*, dižraibā dzeņa *Dendrocopos major*, trīspirkstu dzeņa *Picoides tridactylus*, melnās dzilnas *Dryocopus martius* un pelēkās dzilnas *Picus canus* aizsardzības plāns” (Bergmanis u.c. 2020) ietverto informāciju, paredzētās darbības vietas teritorijā nav īpaši aizsargājamo dzeņu sugu aizsardzībai prioritāri nozīmīgu teritoriju.

Daļā paredzētās darbības vietas teritorijā ir definēta **mazā dzeņa** aizsardzībai prioritāri nozīmīga teritorija.

Atbilstoši starptautiski atzītajiem IUCN kritērijiem, sugas apdraudētības pakāpe Latvijā pēc LIFE projekta LIFE FOR SPECIES „*Apdraudētas sugas Latvijā: uzlabotas zināšanas un kapacitāte, informācijas aprīte un izpratne*” novērtēta kā jutīga (VU, *Vulnerable*).

Paredzētās darbības vietas teritorijā esošās mežaudzes nav uzskatāmas kā sugas ligzdošanai piemērota dzīvotne; mežaudzēs dominē skuju koki.

Saskaņā ar DDPS “Ozols” pieejamo informāciju līdz 500 m attālumā no paredzētās darbības vietas teritorijas ir reģistrēti vairāki **pupuķu** *Upupa epops* novērojumi.

Suga ir iekļauta Latvijā īpaši aizsargājamo sugu sarakstā (Ministru kabineta 2000. gada 14. novembra noteikumi Nr. 396 „*Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu*”).

Atbilstoši starptautiski atzītajiem IUCN kritērijiem, sugas apdraudētības pakāpe Latvijā pēc LIFE projekta LIFE FOR SPECIES „*Apdraudētas sugas Latvijā: uzlabotas zināšanas un kapacitāte, informācijas aprīte un izpratne*” novērtēta kā neapdraudēta (LC, *Least Concern*).

Pupuķis ir reta ligzdojoša putnu suga Latvijā (populācijas lielums 750 līdz 1200 ligzdojoši pāri), kuras izplatība koncentrēta galvenokārt Piejūras zemienē, tostarp Jūrmalas apkārtnē. Sugai piemērotas ir sausas, smilšainas teritorijas ar skraju veģetāciju, kāpu priežu meži, mazdārziņu teritorijas un citas atklātas ainavas ar ligzdošanai piemērotiem dobumiem.

Mikroliegums (kods: 2772), kas izveidots **vistu vanaga** *Accipiter gentilis* ligzdošanas vietas aizsardzības nodrošināšanai atrodas aptuveni 100 m attālumā uz austrumiem no paredzētās darbības vietas. Mikroliegums dibināts 10.02.2020. (eksperts: Edgars Lediņš) 20,6 ha platībā un mikroliegumam izveidota buferzona 7,24 ha platībā.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2012. gada 18.decembra noteikumiem Nr. 940 „Noteikumi par mikroliegumu izveidošanas un apsaimniekošanas kārtību, to aizsardzību, kā arī mikroliegumu un to buferzonu noteikšanu” vistu vanaga ligzdošanas vietu aizsardzības nodrošināšanai var tikt veidoti mikroliegumi 5 – 30 ha platībā un noteikta mikroliegumu buferzona līdz 100 ha platībā (ieskaitot mikrolieguma teritoriju).

Vistu vanaga populācijas ilgtermiņa tendence (2006.– 2024. gadu periods) Latvijā tiek raksturota kā negatīva, īstermiņa dinamika (2013.– 2024. gadu periods) kā negatīva (Latvijas Ornitoloģijas biedrība 2025).

Atbilstoši starptautiski atzītajiem *IUCN* kritērijiem, sugas apdraudētības pakāpe Latvijā pēc LIFE projekta LIFE FOR SPECIES „Apdraudētas sugas Latvijā: uzlabotas zināšanas un kapacitāte, informācijas aprīte un izpratne” novērtēta kā kritiski apdraudēta (CR, *Critically Endangered*).

Var uzskatīt, ka paredzētās darbības vietas teritorijā esošās mežaudzes ietilpst vistu vanaga ligzdošanas teritorijas iecirknī.

Vistu vanagu ligzdas Rīgas un Jūrmalas pilsētu teritorijā atrodas ļoti dažādos biotopos ar dažādu urbanizācijas pakāpi. Suga Rīgā un Jūrmalā ligzdo, sākot no maz urbanizētas vides (nomaļos meža masīvos, kurus reti apmeklē cilvēki un kur ligzdošanas apstākļi ir līdzīgi ārpus pilsētas esošajiem) līdz pat ļoti urbanizētai videi (parki, kapsētas, dzīvojamo māju pagalmi).

Tiek vērtēts, ka urbāno vistu vanagu ligzdošanas laikā aizņemtās teritorijas platība ir ap 1000 ha, turpretim neurbānajam vistu vanagiem tās platība ir 1500 – 5000 ha. (Rutz 2006). Urbānajiem vistu vanagiem arī raksturīga salīdzinoši augstāka tolerance pret antropogēno traucējumu, kā transportlīdzekļu kustību un māju tuvumu.

4. Citas apsekotās teritorijas bioloģiskās daudzveidības un ainavas saglabāšanai nozīmīgas vērtības

Dižkoki, alejas un citas ainavas saglabāšanai nozīmīgas vērtības paredzētās darbības vietā nav konstatētas.

5. Plānotās saimnieciskās darbības ietekme uz Latvijā īpaši aizsargājamām putnu sugām, to labvēlīga aizsardzības stāvokļa nodrošināšanas prasības un darbības

Paredzētās darbības vietas teritorijā šī atzinuma sagatavošanas vajadzībām veikto apsekojumu laikā nav konstatētas Latvijā īpaši aizsargājamās putnu sugas.

Izvērtējot attālumu līdz zināmajai vistu vanaga ligzdošanas vietai, apkārtējās teritorijas urbanizācijas pakāpi un paredzētās darbības mērogu, netiek prognozēta būtiski negatīva ietekme uz vistu vanaga ligzdošanas teritorijas kvalitāti.

Pēc piesardzības principa, lai samazinātu iespējamo ietekmi uz putnu sugu ligzdošanu, koku un krūmu apauguma novākšana ir veicama ārpus aktīvās putnu ligzdošanas sezonas (1. marts – 31. jūlijs).

Sākot no jūlija beigām, lielākās daļas Latvijā ligzdojošo putnu sugu mazuļi ir sasnieguši lidotspēju vai ir pietiekami termostabili, lai tie neaizietu bojā, pieaugušo putnu iztraucēšanas gadījumā.

6. Secinājumi par plānotās darbības vai pasākuma ietekmi uz konstatēto sugu stāvokli un bioloģisko vērtību, kā arī uz piegulošo teritoriju un nosacījumi darbības vai pasākuma veikšanai

6.1. Paredzētās darbības vietas teritorijā nav konstatētas Latvijā īpaši aizsargājamās putnu sugas.

6.2. Paredzētās darbības vietas teritorijā esošās mežaudzes ietilpst vistu vanaga ligzdošanas teritorijas iecirknī.

6.3. Izvērtējot situāciju dabā un analizējot pieejamo informāciju, paredzētā saimnieciskā darbība (apbūve un ar to saistītā infrastruktūra) neradīs būtiski negatīvu ietekmi uz paredzētās darbības vietas apkārtnē konstatēto Latvijā īpaši aizsargājamo putnu sugu ligzdošanas un barošanās apstākļiem.

6.4. Izvērtējot situāciju dabā un analizējot pieejamo informāciju, paredzētā saimnieciskā darbība (apbūve un ar to saistītā infrastruktūra) neradīs būtiski negatīvu ietekmi uz paredzētās darbības vietas apkārtnē ligzdojošo vistu vanagu, būtiski negatīvi nepasliktinās tā ligzdošanas teritorijas kvalitāti.

6.5. Pēc piesardzības principa, lai samazinātu iespējamo ietekmi uz putnu sugu ligzdošanu, koku un krūmu apauguma novākšana ir veicama ārpus aktīvās putnu ligzdošanas sezonas (1. marts – 31. jūlijs).

Atzinums sagatavots uz 7 (septiņām) lappusēm un trīs pielikumiem.

Gaidis Grandāns

Tālrunis: +371 26 638 608

e-pasts: gaidis_g@inbox.lv

Atzinums sagatavots atbilstoši Ministru kabineta 2010. gada 30.septembra noteikumiem Nr.925 “*Sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertu atzinuma saturs un tajā ietvertās minimālās prasības*”, atbilstoši Ministru kabineta 2007. gada 27. marta noteikumiem Nr.213 “*Noteikumi par kritērijiem, kurus izmanto, novērtējot īpaši aizsargājamām sugām vai īpaši aizsargājamiem biotopiem nodarītā kaitējuma ietekmes būtiskumu*”, kā arī atbilstoši “*Vadlīnijām sugu un biotopu aizsardzības jomas sertificētu ekspertu sniegto atzinumu satura kvalitātes uzlabošanai sākotnējā izvērtējuma, ietekmes uz vidi novērtējuma vai ietekmes uz Natura2000 teritoriju novērtējuma ietvaros*”.

Izmantotā literatūra un citi informācijas avoti

Auniņš A., Mārdega I. 2025. Dienas putnu fona monitorings. Gala atskaite par 2025. gadu. Latvijas Ornitoloģijas biedrība, Rīga.

Avotiņš jun. A. 2019. Apodziņa *Glaucidium passerinum*, bikšainā apoga *Aegolius funereus*, meža pūces *Strix aluco*, urālpūces *Strix uralensis*, ausainās pūces *Asio otus* un ūpja *Bubo bubo* aizsardzības plāns. Latvijas Ornitoloģijas biedrība, Rīga.

Bergmanis M., Priednieks J., Avotiņš A., Priediece I. 2020. Mazā dzeņa *Dryobates minor*, vidējā dzeņa *Leiopicus medius*, baltmugurdzeņa *Dendrocopos leucotos*, dižraibā dzeņa

Dendrocopos major, trīspirkstu dzeņa *Picoides tridactylus*, melnās dzilnas *Dryocopus martius* un pelēkās dzilnas *Picus canus* aizsardzības plāns. Latvijas Ornitoloģijas biedrība, Rīga.

Birdlife International 2019. Bird species' status and trends reporting format for the period 2013 – 2018.

https://cdr.eionet.europa.eu/Converters/run_conversion?file=lv/eu/art12/envxtfmg/LV_birds_reports_20190903-112206.xml&conv=612&source=remote#A094_B

Kalvāns A. 2015. Vistu vanags *Accipiter gentilis* Rīgā. Putni dabā 70, 2–6.

Ķerus V., Dekants A., Auniņš A., Mārdega I. 2021. Latvijas ligzdojošo putnu atlanti 1980 – 2017. Latvijas Ornitoloģijas biedrība, Rīga.

Latvijas Ornitoloģijas biedrība 2025. Ziņojums Eiropas Komisijai par putnu sugu aizsardzības stāvokli Latvijā. Novērtējums par 2018.-2024 gada periodu.

Rutz C. 2006. Home range size, habitat use, activity patterns and hunt-ing behaviour of urban-breeding Northern Goshawks *Accipiter gentilis*. *Ardea* 94(2): 185–202.

ŠIS DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR
DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU